

ที่ พณ 0603/ 3614

กระทรวงพาณิชย์

44/100 ถ. นนทบุรี 1

อ. เมือง จ. นนทบุรี 11000

- 6 ต.ค. 2552

จัดเข้าวาระ.....

28 กันยายน 2552

เรื่อง ผลการประชุมรัฐมนตรีองค์การการค้าโลกอย่างไม่เป็นทางการ
เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี
สิ่งที่ส่งมาด้วย สรุปผลการประชุมระดับรัฐมนตรีองค์การการค้าโลกอย่างไม่เป็นทางการ

ตามที่นายกรัฐมนตรีได้อนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทยไปเข้าร่วมการประชุมระดับรัฐมนตรีองค์การการค้าโลกอย่างไม่เป็นทางการ (Re-Energising Doha-A Commitment to Development) ระหว่างวันที่ 1-5 กันยายน 2552 ณ กรุงนิวเดลี ประเทศอินเดีย นั้น

สรุปสาระสำคัญของผลการประชุมดังกล่าว ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการประชุม เพื่อผลักดันการเจรจารอบโดฮาให้คืบหน้า โดยเป็นการดำเนินการเพื่อแปลงสัญญาณทางการเมืองจากเวทีระดับผู้นำ/รัฐมนตรีต่าง ๆ ที่ต้องการให้การเจรจาจบลงโดยเร็วมาเป็นการดำเนินการที่ชัดเจน อินเดียในฐานะเจ้าภาพได้เชิญประเทศสมาชิก WTO สำคัญๆ รวม 35 ประเทศ เช่น สหรัฐฯ สหภาพยุโรป จีน ญี่ปุ่น ประเทศผู้ประสานงานกลุ่มต่างๆ เช่น ออสเตรเลีย บราซิล อินโดนีเซีย และกลุ่มประเทศพัฒนาน้อยที่สุด รวมทั้งผู้อำนวยการใหญ่ WTO (นายปาסקาล ลามิ) ประธานกลุ่มเจรจาต่างๆ รวมทั้งไทยเข้าร่วมประชุมในครั้งนี้

2. ภาพรวมการประชุม ที่ประชุมซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการค้าของอินเดีย (นาย Anand Sharma) เป็นประธาน ได้หารือเกี่ยวกับแผนงานการดำเนินการในขั้นต่อไป และเห็นชอบในประเด็นสำคัญ ดังนี้

2.1 ทุกประเทศแสดงความมุ่งมั่นที่จะสรุปผลการเจรจารอบโดฮาในปี 2010 และเน้นการเป็นรอบที่ให้ความสำคัญต่อการพัฒนา (development round) โดยประเด็นที่มีความสำคัญต่อประเทศพัฒนาน้อยที่สุดจะต้องมีแผนการทำงานที่เร็วกว่าเรื่องอื่นๆ เพื่อให้สามารถสรุปได้เร็วที่สุด

2.2 มอบหมายให้หัวหน้าคณะเจรจาหรือเจ้าหน้าที่อาวุโสเริ่มต้นการเจรจาที่เจนีวาโดยเร็วเพื่อกำหนดแผนงานการเจรจาในประเด็นที่ยังหาข้อสรุปไม่ได้ร่วมกับประธานกลุ่มเจรจาต่างๆ ทั้งนี้ ในส่วนการเจรจาการค้าบริการอาจต้องมีการกำหนดเวลาในการยื่น revised offers เพิ่มเติม

2.3 เห็นชอบให้การเจรจาใช้ร่างเอกสารที่มีอยู่ล่าสุดคือเดือนธันวาคม 2008 เป็นพื้นฐานในการเจรจา และการเจรจาจะเป็นการเจรจาาระบบพหุภาคีเป็นหลัก หากจะมีกระบวนการหาหรืออื่นๆ เช่น สองฝ่ายหรือการหารือกลุ่มย่อยจะใช้เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจระหว่างกัน แต่จะต้องถูกนำมาเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของผลการเจรจา ระดับพหุภาคีในที่สุด

2.4 รัฐมนตรีจะใช้โอกาสในทุกเวทีจากช่วงนี้ไปจนถึงเดือนพฤศจิกายน ที่จะติดตาม/ทบทวนความคืบหน้าเพื่อให้ช่วยให้แนวทางแก่เจ้าหน้าที่อาวุโสในกระบวนการเจรจาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในปี 2010

3. ถ้อยแถลงของไทย ไทยเห็นชอบต่อข้อเสนอของอินเดีย และกล่าวสนับสนุนให้สรุปผลการเจรจาได้ภายในปี 2010 โดยไทยต้องการให้การเจรจาสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเสร็จก่อนการเจรจาเรื่องอื่น และเห็นด้วยกับการใช้ประโยชน์จากหารือสองฝ่ายหรือหลายฝ่ายมาผลักดันการเจรจาในระดับพหุภาคี แต่ต้องคงไว้ซึ่งความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมของประเทศสมาชิก และให้การเจรจาสรุปผลตามเจตนารมณ์การเป็น development round

สรุปผลการประชุมปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

ข้อสังเกต/ข้อคิดเห็น

4. การเจรจายังมีประเด็นขัดแย้งสำคัญเหลือ ไม่มากนัก แต่เป็นประเด็นที่ประเทศใหญ่ ๆ โดยเฉพาะ สหรัฐฯ อินเดีย บราซิล จีน และสหภาพยุโรป มีความเห็นไม่ตรงกัน ดังนั้น หากประเทศเหล่านี้ ยังไม่สามารถตกลงกันได้ ในระดับสองฝ่าย หรือระดับหลายฝ่าย (plurilateral) ก็อาจทำให้การเจรจาล่าช้าออกไป ทั้งนี้ ประเด็นสำคัญที่ค้างอยู่ คือ (1) การใช้มาตรการปกป้องพิเศษ (Special Safeguard Mechanism) สำหรับสินค้าเกษตร (2) การลดการอุดหนุนฝ่ายของสหรัฐฯ (3) ความยืดหยุ่นของประเทศกำลังพัฒนาในการลดภาษีสินค้าอุตสาหกรรม และ (4) ระดับการเปิดเสรีภาคบริการ (ประเทศพัฒนาแล้วยังไม่พอใจข้อเสนอการเปิดเสรีภาคบริการรายสาขาของประเทศกำลังพัฒนา)

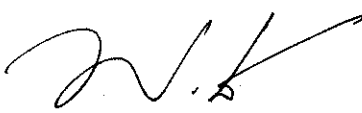
5. ประเทศกำลังพัฒนาบางประเทศ โดยเฉพาะจีน ต้องการให้นับเจรจาเฉพาะระดับพหุภาคีโดยไม่ต้องการเจรจาสองฝ่าย โดยอ้างว่าอาจถูกผลักดันให้เปลี่ยนแปลงสิ่งที่ตกลงกันมาแล้ว เช่น สูตรลดภาษีหรือการอุดหนุนสินค้าเกษตร แต่ในส่วนประเทศไทยนั้น เปิดกว้างให้มีการเจรจาในทุกระดับเพราะต้องการให้การเจรจาจบลงโดยเร็วที่สุด แต่ในที่สุดทุกประเด็นต้องกลับมาที่เวทีพหุภาคี เพราะการเจรจาแบบใดจะเป็นการเจรจาแบบทุกเรื่องต้องจบพร้อมกัน (Single Undertaking) ซึ่งบราซิลมีความเห็นคล้ายไทย ทั้งนี้ เพราะไทยเองต้องการเห็นรายละเอียดสินค้าและบริการที่ประเทศต่าง ๆ จะเสนอเปิดตลาดให้เร็วที่สุด เพื่อจะได้ทำการประเมินผลได้ผลเสียและผลกระทบต่าง ๆ ได้ เช่น หากมีหลายประเทศที่ไม่เปิดตลาดข้าวหรือน้ำตาล ไทยก็อาจมีการปรับข้อเสนอการเปิดเสรีภาคบริการที่เป็น final offers ให้เหมาะสมต่อไป

6. ในการประชุมครั้งนี้ ทั้งประเทศพัฒนาแล้วและกำลังพัฒนาแสดงความพร้อมในการกลับเข้าสู่การเจรจาอีกครั้ง เพื่อให้บรรลุการสรุปรอบโดฮาในปี 2010 โดยเฉพาะสหรัฐฯ ที่แสดงความพร้อมในการหาหรือสองฝ่าย (bilateral) ตั้งแต่ช่วงสัปดาห์หน้าเป็นต้นไป โดยสหรัฐฯ เรียกร้องให้ประเทศ emerging countries เปิดตลาดมากขึ้น (โดยเฉพาะจีนและอินเดีย) ซึ่งคาดว่า ฝ่ายสหรัฐฯ ต้องการให้การเจรจารอบโดฮามีความคืบหน้าบ้าง ก่อนจะมีการประชุมผู้นำ G-20 ที่เมืองพิตส์เบิร์ก ประเทศสหรัฐฯ ในปลายเดือนกันยายน ศกนี้ซึ่งนายกรัฐมนตรีจะเป็นผู้แทนอาเซียนไปเข้าร่วมประชุม

7. การประชุมครั้งนี้ได้กำหนดแผนงานที่ชัดเจนให้กับเจ้าหน้าที่อาวุโสในการกลับเข้าสู่โต๊ะเจรจาเพื่อหารือในส่วนประเด็นเทคนิค โดยเฉพาะเรื่องเกษตรและอุตสาหกรรมซึ่งจะมีความเข้มข้นมากขึ้นเป็นลำดับ ไทยจึงจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมในการเจรจาทั้งสองประเด็น โดยเฉพาะการกำหนดสินค้าอ่อนไหวในสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมของไทย และต้องเตรียมการเจรจาในประเด็นอื่น เช่น บริการ การอุดหนุนสินค้าประมงด้วย เนื่องจากหากจะสรุปผลการเจรจารอบโคซาให้ได้ตามกำหนด การเจรจาในประเด็นอื่นๆ จะเริ่มเข้าสู่กระบวนการเจรจาที่เข้มข้นเช่นกัน ซึ่งในส่วนนี้ หน่วยงานที่รับผิดชอบในกระทรวงพาณิชย์ได้เร่งประสานกับภาคส่วนต่าง ๆ ในประเทศเพื่อเตรียมการแล้ว

8. การเจรจารอบโคซา แม้จะมีระดับการเปิดเสรีไม่มากเท่ารอบอุรุกวัยที่ผ่านมา แต่จะมีผลกระทบ (implication) ต่อนโยบายของรัฐบางด้าน ทั้งเกษตร อุตสาหกรรม บริการ และประมง จึงจำเป็นที่จะต้องให้หน่วยงานภาครัฐรับทราบและเข้าใจประเด็นที่เกี่ยวข้องต่อไป ในส่วนของเกษตรกรและภาคเอกชน ก็ควรมีการเตรียมการใช้ประโยชน์จากการลดภาษีและการอุดหนุนที่จะได้จากการเจรจา ซึ่งกระทรวงพาณิชย์จะดำเนินการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำผลการประชุมดังกล่าวเสนอต่อที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไปด้วย
จะขอขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ น.ส.
ส.ก. ได้นำเสนอคณะรัฐมนตรี
เมื่อวันที่ - 6 ต.ค. 2552 ลงมติว่า
ทราบ

อนุทิน ชาญวีรกูล

(นายกอร์ปศักดิ์ สภาวสุ)
รองนายกรัฐมนตรี

1 ต.ค. 52

(นางพรทิวา นาคาศัย)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์
ที่ นร ๐๕๐๖/๓๑๒๕/ท
เรียน รอง นรม. (นายกอร์ปศักดิ์ สภาวสุ)

พณ. ขอให้นำผลการประชุมรัฐมนตรีองค์การการค้าโลก
อย่างไม่เป็นทางการ เสนอ ครม. ทราบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติให้นำเรื่องนี้
เสนอ ครม. ทราบ ตามที่ พณ. เสนอ

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ
สำนักเจรจาการค้าพหุภาคี
โทรศัพท์ 02-507-7219
โทรสาร 02-547-5625

RR -

(นายสุรัชย์ ภูประเสริฐ)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

30 ต.ค. 2552